

Arnhem
4,5 km | 1,5 uur

Praktische informatie

Afstand

4,5 km - 1,5 uur

Startpunt

Centraal Station Arnhem, Stationsplein

Bereikbaarheid

In het centrum betaald parkeren;
borden wijzen naar de parkeerterreinen

Informatie

VVV / Visit Arnhem
In de stationshal
Stationsplein 158C
6811 KG Arnhem
0900 112 23 44 (€ 0,45/min.)
www.vvarnhemnijmegen.nl

Adressen

Historische Kelders

Oude Overstraat 4a (bezoekadres)
6811 JX Arnhem
www.historischekelders.nl
individueel: apr.-okt. di.-za. 12-17 uur,
nov.-mrt. wo.-za. 12-17 uur

Informatiecentrum Slag om Arnhem

Rijnkade 155
6811 HD Arnhem
06 30 00 35 95
www.infocentrum-slagomarnhem.nl
ma.-za. 10-17 (nov.-mrt. 11-17), zo. 12-17 uur
* verhuist per 1 sept. 2016 naar Rijnkade 150,
tegenover de Sabelspoort

Café Brasserie Dudok

Koningstraat 40
6811 DH Arnhem
026 351 18 72
www.dudok.nl
Niet te missen: aan de voet van de
toren van de Eusebiuskerk. In de zomer
is het terras de ideale plek om de route
te onderbreken. Trots zijn ze op de
appeltaart.

Ondanks dat de stad in september 1944 grotendeels werd verwoest tijdens de Slag om Arnhem, biedt de hoofdstad van Gelderland nog enkele prachtige herinneringen aan de tijden van ver daarvoor. Deze wandeling brengt u door middeleeuwse kelders, naar de voet van de wereldberoemde Brug te Ver en langs vele modewinkels. Hoogtepunt is verder een trip met een glazen lift naar een 73 m hoog uitzichtpunt in de toren van de Eusebiuskerk.

Arnhem

4,5 km | 1,5 uur

1 Na jaren van bouwwerkzaamheden werd in november 2015 eindelijk het gloednieuwe **stationsgebouw** van Ben van Berkel in gebruik genomen. De architect ontwierp een licht en overzichtelijk gebouw, dat aansluit bij het glooiende landschap rond de stad.

2 Het aan Rijnstraat 71 gelegen **St.-Petersgasthuis** is een van de oudste instellingen van de stad. In het prachtige pand uit 1342 werd in 1401 een armenziekenhuis gevestigd.

3 Aan de Oude Overstraat 4a bevindt zich de ingang naar een 25-tal met elkaar verbonden **historische kelders**. De oudste stammen uit de middeleeuwen – men vond er aarde-werk uit de 11e eeuw. Ook de kelder van het St.-Petersgasthuis maakt deel uit van dit complex. U kunt de kelders zelfstandig verkennen of met een gids. Aan het eind van de straat ligt rechts Rozet, het nieuwe (2013) cultuur, kennis en educatiecentrum van de stad.

4 In de Kerkstraat passeert u op nr. 23 Coming Soon, waar studenten van de kunstacademie ArtEZ hun nieuwste design en modeontwerpen verkopen. Het modelabel Trix & Rees is rteregenover gevestigd in het vroeg 15e-eeuwse **Presickhaeffs Huys**, genoemd naar burgemeesters die daar in de 16e eeuw woonden.

5 Al in 1452 werd gestart met de bouw van de laatgotische **Grote of Eusebiuskerk**. De 93 m hoge toren kon echter door geldgebrek pas 200 jaar later worden gebouwd. Gelukkig is de kerk na de bombardementen van 1944 fraai herbouwd. Binnen vindt u onder meer het praalgraf van hertog Karel van Gelre (1467-1538), die als laatste vrije vorst zijn hertogdom uit handen van de Habsburgse en Bourgondische grootmachten wist te houden. Met een teelens of verrekijker ziet u wat grapjes van de herbouwer op het bovenste (nieuwe) deel van de toren: onder andere Donald Duck in dienst als waterspuwer. Een spectaculaire lift brengt u naar een uitzichtruimte.

Historische kelders onder de binnenstad

6 Het nabijgelegen **Duivelshuis**, genoemd naar de duivels die de gevel sieren, huisvest nu de werkkamer van de burgemeester. Het gebouw is door een loopbrug verbonden met het stadhuis. Ooit woonde hier de roemruchte Maarten van Rossum (circa 1478-1555), die vanwege zijn brute strijdmethoden door zijn vele vijanden werd gevreesd.

7 Ook de **Waag** overleefde de Slag om Arnhem in 1944 maar ten dele; alleen de buitenkant is in de oorspronkelijke barokstijl hersteld. Binnen hangt nog een deel van het weegtoestel, het enige wat van het interieur kon worden gered.

8 Het **Huis der Provincie** is een keurig staaltje naoorlogs bouwen – het werd in 1954 geopend door koningin Juliana. Het grappige carillon, waarbij een gouden boerinnetje verschijnt, speelt elk uur.

9 De naastgelegen **Sabelspoort** is de enige overgebleven van de vier oorspronkelijke stadspoorten. Sabel verwijst waarschijnlijk naar een zandplaat (sable = zand) die hier ooit lag.

10 Het symbool van de Slag om Arnhem is de legendarische ‘Bridge too far’, de **John Frostbrug**. In 1944 probeerden de geallieerden deze brug tevergeefs via een luchtlanding in handen te krijgen. Het hele verhaal van deze beroemde slag, waarbij een groot deel van de binnenstad werd verwoest, wordt geïllustreerd in het

informatiecentrum naast de brug. * Per 1 sept. verhuist het informatiecentrum naar het vrijstaande grijze gebouw aan de Rijnkade.

11 De oudste kerk van Arnhem is de 14e-eeuwse **Walburgiskerk**, te herkennen aan twee ongelijke torens. Ook deze kerk werd na de oorlog herbouwd.

12 De huidige ingang van de winkelpassage **Musiskwartier** was vroeger een filiaal van de levensmiddelenketen De Gruyter.

13 Het Jansplein en de **Korenmarkt** vormen samen het uitgaanscentrum van de stad. Ook hier treft u nog enkele fraaie gebouwen aan, zoals op het Jansplein het neogotische ‘postkantoor’ (1889) en de neoclassicistische

Koepelkerk uit 1837. Midden op de Korenmarkt prijkt de eind 19e-eeuwse Korenbeurs, nu een filmhuis.

Route

A Start bij het VVV-kantoor in de stationshal en loop richting centrum. Steek ter hoogte van de Spar het plein schuin over en voor restaurant ra, trolleytalud aan rechterhand. Eerste la, **Korte Hoogstraat**. Eerste ra, **Hoogstraat**. Onder bioscoop door en rd, **Oude Oeverstraat**, bocht naar links. Bij feestaardvarken la, **Kortestraat**. Einde ra **Rijnstraat**, kruising rd, **Vijzelstraat**.

B Bij **Vijzelstraat** 51 ra steeg in, **Wielakkerstraat**. Einde ra, daarna rd, **Kerkstraat**. Einde links om de kerk heen, steek over naar de **Markt** (parkeerplaats). Einde onder **Sabelspoort** door, oversteken en la, **Oranjewachtstraat/ Rijnkade**, richting brug.

C Vanaf informatiecentrum terug en eerste ra, **Kadestraat**. Einde ra, voor de brug la, **Eusebiusbinnensingel**. Einde la, dan bocht naar rechts, **Beekstraat**, wordt later voetgangerszone en **Bovenbeekstraat**.

D Bij **Ruiterstraat** la. Steeds rd, wordt **Jansplein**, later **Jansplaats**. Bij **Jansstraat** ra. Eerste la, **Pauwstraat**. Eerste ra, **Korenstraat** en **Korenmarkt**. Einde la, terug naar station via **Willemsplein**.

Niet aan de rivier

Het zou voor de hand liggen dat Arnhem is ontstaan langs de Rijn, maar het was juist de veel kleinere St.-Jansbeek die een belangrijke rol speelde. De beek ontspringt op het landgoed Zijpendaal en stroomt vandaar naar de Rijn. Op het punt waar de beek twee handelswegen kruiste, ontstond in de vroege middeleeuwen een nederzetting, het latere Arnhem. De naam van de St.-Jansbeek werd in de loop der eeuwen verbasterd tot Sonsbeek. Hij is voor het grootste deel overkluisd, weggewerkt dus. Alleen in het Sonsbeekpark en in de Transvaalwijk stroomt hij nog bovengronds. Landschapsarchitect Zocher heeft van het water slim gebruik gemaakt. Hij legde in het Sonsbeekpark enkele vijvers en een waterval aan. In de oude watermolen is nu het Nederlands Watermuseum gevestigd.